

به نام خدا

فراخوان مقاله برای ویژه نامه مجله سیاست علم و فناوری « نقش و جایگاه مؤسسات پژوهشی دولتی در نظام ملی نوآوری »

سردبیر مهمان: دکتر شهره نصری (عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور)

مقدمه و اهمیت موضوع

مؤسسات پژوهشی به عنوان زیرمجموعه‌ای از نظام پژوهش و فناوری، از جمله پیشران‌های اصلی در راستای نیل به اقتصاد دانش بنیان محسوب می‌شوند. این مؤسسات به عنوان بازیگرانی تعریف می‌شوند که از طریق پر کردن شکاف بین تحقیقات بنیادین و توسعه‌ای به توسعه فناوری در بنگاه‌ها کمک می‌کنند تا از دره مرگ^۱ (مقطعی که فناوری‌ها هنوز اثبات مفهومی نشده‌اند، ریسک‌ها زیاد است و متعاقباً سرمایه‌گذاری‌های قابل توجهی مورد نیاز است) نجات یابند.

بررسی کارکردهای مؤسسات پژوهشی در سطح جهانی نشان می‌دهد این مؤسسات نقش مهمی در تحقق کارکردهای نظام ملی نوآوری دارند. در واقع مؤسسات پژوهشی، نه تنها تحقق برخی از کارکردهای اصلی نظام ملی نوآوری (مانند انجام فعالیت‌های تحقیق و توسعه) را به عهده دارند بلکه قادرند به‌طور مستقیم و غیرمستقیم، سایر بازیگران این نظام را در مسیر تحقق کارکردهای نظام ملی نوآوری یاری کنند و منجر به پویایی‌های نظام‌مند و توسعه موتورهای محرک نوآوری در سطح ملی شوند.

با این حال بررسی عملکرد مؤسسات پژوهشی به ویژه در کشورهای در حال توسعه از جمله ایران حاکی از آن است که این مؤسسات نتوانسته‌اند کارکردهای مورد انتظار خود را در نظام ملی نوآوری محقق کنند و در این خصوص با چالش‌های متعددی از جمله موانع قانونی و ساختاری، ابهام در مأموریت‌های آنها در مقایسه با دانشگاه‌ها، نگاه کارکردی یکسان به آنها همچون دانشگاه‌ها و ... مواجه بوده‌اند. علیرغم ضرورت شفاف‌سازی نقش مؤسسات پژوهشی و مأموریت‌های آنها در راستای توسعه فناوری و نوآوری، تاکنون این موضوع کمتر در رویدادهای علمی مختلف مورد توجه قرار گرفته است؛ لذا هدف ویژه‌نامه حاضر شفاف‌سازی نقش این مؤسسات در بخش دولتی ذیل چتر نظام ملی نوآوری و متعاقباً ارائه دلالت‌هایی در راستای کمک به ذینفعان، تصمیم‌گیران و سیاست‌گذاران موضوع است. لذا از همه صاحب‌نظران، پژوهشگران، فعالان و علاقمندان برای ارسال مقاله به مجله سیاست علم و فناوری حول موضوع «نقش و جایگاه مؤسسات پژوهشی دولتی در نظام ملی نوآوری» دعوت به عمل می‌آید.

^۱ Valley of death

اولویت‌های موضوعی

۱. شناسایی کارکردهای کلیدی مؤسسات پژوهشی در توسعه صنعتی و نظام ملی نوآوری بر اساس مطالعات تطبیقی
۲. مأموریت‌های مطلوب مؤسسات پژوهشی و سیاست‌های مورد نیاز برای تحقق آنها
۳. آسیب‌شناسی و تحلیل وضع موجود مؤسسات پژوهشی و موانع پیش روی آنها در راستای تحقق کارکردهای مورد انتظار
۴. نوع‌شناسی و دسته‌بندی مؤسسات پژوهشی در راستای تسهیل مکانیزم‌های مدیریتی آن در اسناد مختلف
۵. حکمرانی مؤسسات پژوهشی و سازوکار خصوصی‌سازی آنها با توجه به مأموریت‌های اختصاص یافته به آنها
۶. تأمین مالی مؤسسات پژوهشی متناسب با عملکرد و مأموریت‌های اختصاص یافته به آنها
۷. بازطراحی ساختار سازمانی و تشکیلات مؤسسات پژوهشی به منظور پشتیبانی از تحقق کارکردهای مورد انتظار از آنها
۸. ارزیابی عملکرد مؤسسات پژوهشی متناسب با مأموریت‌های کلیدی و نوع‌شناسی آنها در نظام ملی نوآوری
۹. سازوکار تأمین و مدیریت نیروی انسانی به منظور تدوین رویه‌های متناسب جذب، ارتقا، جبران خدمات، و ...
۱۰. نظام جبران خدمات پژوهشگران مؤسسات پژوهشی با بهره‌گیری از استانداردهایی نظیر دستنامه فراسکاتی، کانبرا و ...
۱۱. رویه‌های اثربخش و کارآمد ارتباط با صنعت در مؤسسات پژوهشی بر اساس شاخص سطح آمادگی فناوری (TRL)
۱۲. شناسایی و تحلیل سیاست‌های دولت در مواجهه با مؤسسات پژوهشی و آسیب‌شناسی آنها
۱۳. ترازبندی مؤسسات پژوهشی به منظور شناسایی انواع مؤسسات پژوهشی، شناسایی کارکردهای آنها و ارائه پیشنهاداتی برای ایران

ملاحظات قابل توجه در تدوین مقاله

۱. استفاده از مثال‌های کاربردی و تجارب ملی
۲. ارائه راهکارهای عملیاتی و سیاستی برای مدیریت مؤسسات پژوهشی کشور در بخش دولتی
۳. رعایت «راهنمای نگارش مقاله» مندرج در سایت فصلنامه

زمانبندی ارسال، داوری و انتشار مقالات

۱. مهلت ارسال پروپوزال یک صفحه‌ای تا پایان بهار ۱۴۰۱ (آدرس ایمیل جهت ارسال پروپوزال: shohreh_nasri@yahoo.com)
۲. مهلت ارسال مقاله تا پایان تابستان ۱۴۰۱
۳. اعلام نتایج داوری مقالات تا پایان پاییز ۱۴۰۱
۴. انتشار ویژه‌نامه در شماره زمستان ۱۴۰۱